

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 240 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HETKÖZNAP 8, VASARNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23—48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH U. 3. FÖLD*ZINT. TELEFON: 21—41.

A bankrendszer büne

A newyorki nemzeti bank volt elnöke tanulmányt írt az utóbbi évek valóban amerikai méretű gazdasági válságáról s a bankbukások okairól. A három éves leromlás alatt szenvedett kárt az amerikaiak olyan horribilis összegre becsülik, mely felér az összes nemzetek által a világháborúra fordított kiadásokkal. Közel öt-ezer bank bukott meg és csak részvényeken 74 milliárd dollár a veszteség. Régi elméletek és tanítások omlottak össze, maguk alá temetve 10 millió ember egész egzisztenciáját.

Amerika sem lehet kivétel a világot gyöttrő gazdasági krízis alól — gondolja a jóindulatú polgár. Világjelenséggel állunk szemben és kisebb méretekben nálunk is. Ausztriában is s a főbbi vergődő államokban is az történik, ami a tengeren túl a felhőkarcoló világában. A sors, vagy a háború, a kapitalizmus, a megakadt szabadverseny, a termelt javak előállításának esődjé, vagy a várművek zudították az emberiségre ezt a szörnyű életet, vagy mindezek a tényezők együttötte. Így tudja ezt minden felnőtt, betéve, könyv nélkül. Így tudja, mert így harsogják már egy évtized óta az aranyborjú tudósai, a gazdasági élet szakértői, a világhíres valutakapocistások, a kapitalizmus „független” lapjai és lekötözött nagyságai. S ekkor jön ez a Frank Vanderlip, a newyorki National Bank volt elnöke, — akit talán még hazai kiünösegeink sem mernek megvédeni holmi tökéletes, antikapitalista, vagy bozevista főrekvésekkel — s egészen megváltoztatja felfogásunkat a bankbukások igazl. okait illetőleg. Azt mondja, hogy az amerikai bankok tömeges összeomlását az emberi ostobaság, a kapzsiság és a hibás bankrendszer okozta. A sok gyenge lábon álló intézet — mondja nem annyira a gazdasági válság, mint inkább a rossz vezetés miatt került esődbe. A bankok fele az igazgatóknak és a tisztviselőknek hitelezett és egyik bank a másiktól vett fel kölcsönöket. Elegáns bankpalotát építettek és avatatlan bankvezetőket ültettek az intézetek nyakára.

Ismeretes, hogy a Kreditanstalt — melynek szanalása közel egymilliárd pengőjébe került az osztrák államnak — szintén nemcsak a gazdasági válságnak az áldozata, hanem elsősorban a lelkiismeretlen vezetésnek. Homályos mérlegek, helytelen könyvvetés, anyag levelezés, a betétek miatt aggódo emberek félrevezetése s eféle megállapítások szerepelnek a vizsgálat jegyzőkönyvében. Hibás természetesen a bankrendszer is, — mely az angol kereskedelmi bankrendszerrel eltűnően, a betevők pénzével spekulál, vállalatokat gründol, ráfekszik egyes országok iparára és kereskedelmére. Hogy ez milyen egészségtelen jelenség, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy az egyes iparvállalatok termelési és ér-

tekesítési problémáit alig ismerő bankvezérek csaknem valamennyi ipari és kereskedelmi vállalat igazgatóságban résztvesznek és szinte döntően befolyásolják a vállalatok üzletvitelét. Ausztriában a Kreditanstalt bukása után állapították csak meg azt, hogy a bank igazgatói Ausztria csaknem valamennyi nagy iparvállala-

latában helyet foglalva milliók jövedelmeket biztosítottak maguknak ugyanakkor, mikor az iparvállalatok sorba tönkrementek, míg végül a bank maga is belezűszült.

A válságok és bukások mögött — hiába mosolyognak az erkölcsi és lelkiismereti törvényektől felszabadult reáltudósok — állandóan ott szerepel

mint döntően fontos tényező a vézerek erkölcsi válsága és lelki hiányossága, mely csak az anyagi sikert tekintjé egyetlen elérendő célnak még akkor is, ha nyomában az áldozatok hekatombái, hörögnek és átkozzák a rajtuk keresztülrohogó bálványokat. (118)

Tűzvész pusztította el a tengeren az egyik legnagyobb francia óceánjáró hajót

Egy német gőzös mentette meg a lángokban álló hajó személyzetét

Páris, január 4.
A havrei világitótoronyból jelentik, hogy az Atlantique nevű 40.000 tonnás francia óceánjáró hajó mely utasok nélkül utban volt Puillacból Le Havre felé, Cherbourg és Havre között kigyulladt, úgyhogy a legénység kénytelen volt a hajót elhagyni.

A Hamburg-Amerika vonal „Ruhr” nevű gőzöse az éző „Atlantique” legénységének eddig nyolc-

van emberét mentette meg. A „Ruhr” rádió jelenté, hogy folytatja a mentőakciót.

Az „Atlantique” gőzöst nemrég bocsátották vízre. Franciaország és Dél-Amerika között közlekedik az óriáshajó, amelyet nagy luxussal szereltek fel és amely a világ egyik legmodernebb óceánjárója. A hajó december 30-án érkezett vissza dél-amerikai utjáról Bordeauxba.

A katasztrófa részletei

Páris, január 4.
Az „Atlantique” hajó mentéséhez további segélyhívek kiküldését kérték. Az „Atlantique” dühöng a tűz.

A hajó a második francia legnagyobb kereskedelmi hajó volt.

Az „Atlantique” kitért a tűz miatt az első S. O. S. jeleket a „Ruhr” német motoros hajó adta le. Az „Atlantique” rádióállomása nem lépett működésbe s ezáltal azt hiszik, hogy a rádiószobában keletkezett a tűz.

Az „Atlantique” fedélzetén csak 170 ember tartózkodott, ezek közül 86-ot a „Ruhr” német gőzös vett fel. Jelentések hiányában nem lehet tudni, hogy a többi sikerült-e megmenteni. Öt repülőgép indult el, hogy a mentési munkálatokban közreműködjenek.

A hamburgi hajóállomány az „Atlantique” francia gőzösről jelentésében a következőket mondja:

A „Ruhr” 5950 tonnás hamburgi gőzös, Holland-India és Hamburg között közlekedik. A hajó december 26-án hagyta el a marseillesi kikötőt és utban volt Rotterdam felé, ahová január 3-án kellett volna megérkeznie. Havre magasságában volt, amikor az „Atlantique” kigyulladt. A „Ruhr” megmentette a hajó legénységének nagy részét.

Az „Atlantique” pusztulásával súlyos csapás érte a francia kereskedelmi tengerészetet, amely egy év leforgásán belül most már a második óceánjáróját veszti el. A 42 ezer

tonnás „Atlantique” három évvel ezelőtt építették nagy fényvisszessé és kényelemmel. Első utját 1932 őszén tette meg. Nagy szerencsére, hogy a hajót ezáltal utasok nem voltak és kevés személyzet volt rajta. Bordeauxból indult Le Havreba, hogy ott iraid tatarozást végezzenek rajta.

Cherbourg, január 4.
A repülőgépek visszatérve a mentési munkálatokból, jelentették, hogy az „Atlantique” egész teste lángokban állt.

Két hajó fedélzetén több sebesült is van. A tengerészek közül ugyanis néhányan érési sebeket szenvedtek, mások pedig maidnem megfáradtak a füstben. A szerencsétlenség színhelyén tartózkodó hajók

a lángok és a füsttenger miatt nem tudják megközelíteni az Atlantique-t és nem is próbálkoznak meg az oltással. A szél a féldalra dől, roncokat északkeleti irányba sodorja.

Cherbourgi jelentés szerint 13.30 órakor az egész legénység elhagyta az „Atlantique” gőzöst. A legénységnek azt a részét, amely nem a „Ruhr” német gőzös fedélzetén tartózkodik, az „Achilles” hollandi gőzösnél helyezték el.

A mentő akció

Hamburg, január 4.
A Hapag egy hollandiai motorgőzöse a „Ruhr”, a csatornán vész-

jeleket fogott fel rádióan az „Atlantique” francia óriás óceánjáróról, amely jelezte, hogy a fedélzetén tűz ütött ki és végveszedelemben van. A Ruhr azonnal irányt változtatott s a legrövidebb idő alatt a katasztrófa színhelyére ért. Szikratávíron jelentette a Ruhr parancsnoka a Hamburg-Amerika hajóállomány igazgatóságának, hogy az Atlantique 80 matrózát fedélzetére vette s valamennyi mentőcsónoka folyton munkában van, hogy az egész személyzetet megmentse.

Az „Atlantique” a Guernesey-szigettől 20 trérföldnyire volt ma reggel hatodfél órakor, mikor belsejében és fedélzetén kiesáltak a lángok. Utasok nem voltak rajta, csak a 270 főnyi személyzet, amelyből 80 matrózt a német „Ruhr” mentett meg.

Teljesen elpusztult az Atlantique

Páris, január 4.
A tengerészeti miniszterium este kiadott közleményében megállapítja, hogy az „Atlantique” elveszettnek tekintendő. Leon Mayer tengerészeti miniszter értekezletre hívta össze a nagy hajóvállalatok vezetőit és a szakembereket, hogy megvitassa velük a hajó tűzbiztonságát. A szakértők érthetetlennek tartják a szerencsétlenséget, miután az „Atlantique” megépítésénél rendkívül nagy gondot fordítottak a tűzbiztonsági felszerelésekre. Az „Atlantique” a tűzvész alkalmával körülbelül 200 ember tartózkodott. A hajó létszáma rendes körülmények között 700 fő. Egyelőre még nem tudták tisztázni, vajon emberélet esett-e áldozatul a szerencsétlenségnek.

A lap ára 8 filler

A próbaszivási bünper fővádlottját egyévi fogházra ítélték

Budapest, január 4.
Forek Géznak, a büntető törvény-
szék elnökének tanácsa szerdán
kezdte tárgyalni az ugynevezett próba-
szivási ügyet, amellyel kapcsolatban
az ügyészség Satori Ferencet és Nonn
Jánost zsarolással, illetve megveszte-
getéssel és hivatali titok megsértésé-
vel vádolta.

Satori védekezésében nem ismerte
be bűnösségét. A köztisztviselői fize-
lések leszállítása idején információ-
kat kapott, hogy vannak olyan állami
funkcionáriusok, akik rendes járan-
dóságukon kívül hatalmas ingyenes
kincstári járvakban részesülnek. Van-
nak bizonyos dohányjárandságok,
amelyek egyes állami funkcionáriu-
sok jövedelmét jóval ezer pengőn fe-
lül növelik s amelyek állítólag el-
sem számoltatnak. Ezek a dohányjut-
tatások „időszakj mutatványpeldá-
nyok” vagy „szivási próbák” címén
jutnak egyes magasállású tisztvise-
lőkhöz, akik egyszerűen telefon utján
rendelik meg azokat a dohányfajtá-
kat, amelyek nekik tetszenek. Ebben
az ügyben interpelláció készült. Őt
megkérték, hogy állítsa össze az anya-
got.

Felkereste Benkó helyettes állam-
titkárt, közölte vele a dolgot, közölte
azt is, hogy az interpellációt meg-
akarja akadályozni és szeretné, ha
megcáfolná adatait, amelyek szerint
15-20 százalékos dohányelporlást
számítanak fel s egyes személyek
1600-2000 P értékű dohánymennyisé-
get kapnak havonta. Adatai alapján
számításokat végzett, kimutatta a he-
lyettes államtitkárnak, hogy a kül-
földi dohánygyártmányokból 28.000
pengő értékű került kiosztásra, az idő-
szaki mutatványpeldányok, amelyeket
szétosztanak 804.397,20 pengőre rug-
nak, a közönséges dohánygyártmá-
nyokból 314.339,20 pengő értékűt osz-
tanak szét.

Benkó államtitkár kérte őt, — foly-
tatta vallomását Satori — hogy ada-
tait közölje Vargha Imre államtitkár-
ral, akivel ő már beszélt az ügyről.
Benkó kívánságára és Vargha állam-
titkár hívására másnap megjelent
Varghánál és közölte vele adatait.

Satori elmondta ezután, hogy az ál-
lamtitkár kívánságára megnézte a do-
hánygyártat, de ott semmi szabályta-
lanságot nem tapasztalt. A továbbiak-
ban azzal védekezett, hogy ő pénz
nem kért eljárásáért, csak megbízói
igényelték először huszezer pengőt,
majd ezt az igényüket leszállították
7.000 pengőre, de a pénzt sem Benkó
sem Vargha államtitkártól nem ka-
pott. Azt is tagadta, hogy Nonn Já-
nóst meg akarta volna vesztegetni.

Nonn Jánost hallgatták ki ezután,
aki szintén visszavonta a rendőrségen
tett beismerő vallomását és ezt azzal
indokolta, hogy ő a rendőrségi ki-
hallgatás idején maláriás betegségben
szeszvedett, negyven fokos lázzal küz-
dött és így szinte öntudatlan állapot-
ban tett vallomást. Semmiféle olyan
adatot nem szolgáltatott ki Satorinak,
ami hivatalos titok megsértését jelen-
tette volna.

Benkó Ferenc államtitkár, a do-
hányjövédék volt igazgatójának ki-
hallgatása következett ezután. Az ál-
lamtitkár az elnök kérdéseire kijelen-
tette, hogy többször járt nála Satori
és barátaira hivatkozva pénzt kért
annak fejében, hogy a próbaszivások-
ra vonatkozó adatait nem használja
fel. Satori ugyanis hivatkozott, hogy
a dohányjövédék ügyével még a kor-
mányt is meg lehet bukztatni, ha pe-
dig újságra teszi közre, akkor nagy
hírlapírói karriert csinálhat.

Az államtitkár kihallgatása után a
tárgyalást felfüggesztették.

A vádbeszéd és ítélet

A délutáni tárgyaláson a törvény-

szék a bizonyítási kiegészítésre vonat-
kozó indítványokat elutasította. Fél
hétkor került sor a kir. ügyészségi
alelnök vádbeszédére. Vádbeszédében
kifejtette, hogy ez az ügy került
a nyilvánosság elé, mintha a dohány-
jövédéknél súlyos visszaélések történ-
tek volna. Erről egyáltalán nincs szó
és ha ez megfelelt volna a valóság-
nak, Satorit bizonyára futni enged-
ték volna. Kétségtelenül kiderült,

hogy e bűncselekmény semmiféle
nexusban nem áll visszaélésekkel,
vagy szabálytalanságokkal. Itt egye-
dül közönséges bűncselekményről van
szó. Vádat — mondotta — mind a
két vádlottal szemben teljes egészé-
ben fenntartom és kérem megfelelő
megbüntetésüket. Ezután a védőbe-
szédekre került a sor. Ezek után az
elnök megkérdezte Satorit, hogy
akar-e a végső jogán felszólalni.

Satori hazafiasságáról beszélt s ki-
jelentette, hogy amit tett, azt szemé-
lyes anyagi érdek nélkül tette. A tör-
vényesek ezután este 8 órakor ta-
nácskozássra vonult vissza.

Ejszaka féltíz órakor hirdette ki a
tanácselnök az ítéletet, melyben bü-
nösnek mondja ki Satorit sajtórá-
galmazási vétségében, csalásvétségé-
ben, mint felhajtót és mint tettest és
ezért egy évi fogházra ítélte, melyből
négy hónapot beszámított a bíróság.

Nonn Jánost szintén hivatali visz-
szaelés vétségében mondotta ki bü-
nösnek, mint tettest s ezért egy havi
fogházra és hivatalvesztésre ítélte.

Pokoli ágyutűzzel és gyújtóbombákkal támadják a japánok a kínai városokat

Ezernégyszáz kínai esett el a legutóbbi harcokban

London, január 4.
San-Hai-Kvan füstölő romhal-
maz. Az utcákon katonák és polgá-
rok megszemenesedett holttesteit he-
vernék. Kínai harctéri tudósítások
szerint a végső roham előtt
gyújtóbombák záporával lángba-
borították a várost, tüzérési
íttegek és a hadihajók pokoli
ágyutüze bombázták majd ne-
hez tankokkal több helyen le-
hengerelték a falakat
és az így támadt részeken több
gyalogosági osztag és lovasság
tódult a hadihajók zárótűzének
védelme alatt a belső városba,
mialatt a védőket sűrű füstfelhő
fojtogatta.

A veszteségek — hír szerint —
mindkét oldalon súlyosak.
Ávárosnvagati kapuiát védő
500 főnyi kínai zászlóait teljesen
megsemmisült.

A kínaiak elkezdett kézitusa
után, melynek során mindkét oldal-
on kézzeránatókat és szuronvokat
is használtak, visszavonultak és a
várostól egy mérföldnyire második
védelmi vonalat rögzítettek, ame-
lyet a végsőkig tartani akarnak.
Nanamura tábornok, az észak-
kínai japán csapatok főparancsnoka
Csang-Cso-Lianghoz intézett titka-
kozó táviratában újból Kínát vádol-
ja az összefűzés megkezdésével és
azzal fenyegetőzik, hogy ha bebizo-
nyosodik, hogy a kínaiak előre meg-
fontolt szándékkal, tervezetten jár-
tak el, ennek egész Északkínára
rendkívül súlyos következményei
lesznek.

Sanghajban nagy nyugtalansággal
várják a mai napot, mert a japánok
nagy seregszemlét szándékoznak
tartani.

A rendőrség és a nemzetközi tel-
len hatóságai a lemesszebbben
óvintézkedéseket tettek az esetle-
ges zavarok elhárítására. Sanghaji
katonai szakértők azt hiszik, hogy
a japánok San-Hai-Kvant hátrvédül
akariák használni további iehői
hadműveleteik céljaira.

További kínai jelentések szerint
három újabb japán csatahajó érke-
zett Csing-Van-Taoba. A hadi-
hajók állítólag megkísérelték, hogy
tengerészkatonákat szállítsanak
partra, amit azonban a kínai csapa-
tok megakadályoztak.

Csing-Van-Taob elfoglalása

London, január 4.
San-Hai-Kvan megszállása után
sem állott meg a japánok előnyomu-
lása, noha a japán főhadiszállás a
külföldre olyan jelentést küldött,
hogy a hadműveletek egyelőre szü-
netelnek. Pekingbe és Nankingba hi-

rek jöttek, hogy Csingtauból és Port-
Arturból kisebb

japán cirkálók és torpedórombo-
lók indultak teljes gőzzel San-
Hai-Kvan alá, hogy a szárazföldi
haderő előnyomulását támogas-
sák.

Szerdán reggel a japán hadoszlopok
Csing-Van-Taob alá érkeztek, amely
San-Hai-Kvantól nyugatra 15 kilomé-
ter távolságban van. Nyomban meg-
kezdődött a város ellen a japán ro-
ham és többször megismétlődött, de a
kínaiak visszaverték a támadást. A
japán polgári lakosság kiűritette
Csing-Van-Taob, azután

a japán hadihajók megnyitották
az ágyutűz, repülőgépek be-
bárák dobáltak le és az ágyuzás
zárótűzében a szárazföldi csapa-
tok a szörnyű technikai harc után
megvetették a lábukat a város-
ban Csing-Van Tao ma reggel
óta a japánok hatalmában van.

A főváros elbocsátotta hetven álláshalmozó alkalmazottját

Hetszáz hivatalnok halmozta a jövedelmét a fővárosnál

Budapest, január 4.
Több mint egy éve, hogy a fővá-
ros törvényhatósági tanácsa külön
bizottságot delegált azoknak az
eseteknek a kivizsgálására hogy az
alkalmazottak milyen körbenből
kapnak többszörös illetményeket.
Az ugynevezett álláshalmozások
megszüntetése volt a cél és a bizott-
ság megállapította, hogy

a fővárosnak 700 alkalmazottja
rendelkezik kettős jövedelem-
mel,

közöttük tulnyomórészt olyanok,
akik nyugdíjazásuk után különböző
beosztásokban — hivatalokban és
üzemekben — tevékenykednek. Fi-
gyelemreméltó eredménye volt a
vizsgálatnak, hogy a több állással
rendelkezők legnagyobb csoportja
többszörös jövedelmével sem lép
tul azt az összeget, amiből család-
jakkal szerényen megélhetnek és
talán csak

száz azoknak a száma, akiknél
indokolt a jövedelmek korláto-
zása.

Miután az összes előkészületek
megtörténtek és a szükséges ada-
tok rendelkezésre állanak, az öttős
bizottság néhány napon belül meg-
hozza vélelves döntését.

A bizottság négy kategóriát fog
felállítani. Az első csoportba azokat
sorozza, akiknek a havi összes illet-
ménye, illetve nyugdíja 200 pengőt,
a második csoportban 400 pengőt és
a harmadik csoportban 600 pengőt
meg nem haladja, végül azokat, akik

a kínai védősereg, amely a tuleró
elői kénytelen volt hátrálni és a vá-
rostól két kilométer távolságban be-
ásta magát, végső veszedelmebe ju-
tott, mert a japánok a kínai harcvo-
naat hátulról és a szárnyon megke-
rüléssel fenyegetik.

Ezernégyszáz kínai halott

London, január 4

Eddigi jelentések szerint

a kínaiak 1400 halottat vesztektek.

A Central News jelenti Washing-
tonból, hogy az Egyesült Államok
kormányva Tokióba küldött erőlyes
hangu igyvezékében tiltakozását fe-
jezte ki. A igyvezék hivatkozik az
1932. évi kilenc hatalmi szerződésre,
amely biztosítja Kína területi és
adminisztratív épségét.

ennél az összegnél magasabb illet-
ményt élveznek. A döntés olyan-
irányu lesz, hogy az alkalmazások
után élvezett fizetések az alaco-
nyabb képzettségű kategóriákban
200, a középfoku vézettségűeknek
400 és a diplomával rendelkezőknél
600 pengőt túl ne lépjenek. Akiket
jövedelme ennél magasabbra nem
rug, azokat nem fogják elbocsátani
állásukból. Más eset azoknál, akiket
szerződéssel alkalmaztak uira, mert
itt bármilyen magas is a megállapí-
tott illetmény, elbocsátásról mind-
addig nem lehet szó, amig a szerző-
dés érvénybe le nem jár.

Hetvenra tehető azoknak a szá-
ma, akiket a többszörös alkai-
mazásukból már elbocsátottak

és még körülbelül tíz eset elbirálása
van hátra, ahol a döntést az összes
körülmények figyelven bevetelével
fogják meghozni. A bizottság hatá-
rozata elé felfokozott érdeklődéssel
tekintenek azokban a szervezetek-
ben is, ahol a diplomás ifjuság elhe-
lyezésének megkönnyítését többek
között az álláshalmozások megszü-
netésétől várják.

Állást keres ?

tegye közé hirdetését 2
napilapban, 10 szót 50
fillérért. Hirdetését fel-
adhatja Kossuth-utca 3.
szám.

Felborult a villamos a Zugligetben egy katolikus leánynevelő intézet kiránduló növendékeivel

Egy halottja és sok sebesültje van a szerencsétlenségnek

Budapest, január 4.
A Sophianum katolikus leánynevelő intézet 19 fiatal növendéke ma két apáca vezetésével külön villamossal kirándult a Zugligetbe. Az esti órákban a végállomásra két apáca és két növendék indult visszafelé, mert a többi leány néhány állomással később akart felszállni. A villamoskocsi fékromlás következtében nem tudott megállni és a Virányos-ut sarkán kiugrott a sínekből, nekiütődött egy vasoszlopnak és felborult. Az egyik leány halálos sérüléseket szenvedett és még a helyszínen meghalt. A másik leány szintén súlyosan megsérült. Az egyik apácának orrcsontja tört el. A kocsi vezető súlyos koponyasérüléseket szenvedett, a kalauz sérülései jelentéktelenek.

A protestáns egyházi világszövetség akciója a békerevizióért

Budapest, január 4.
A 31 nemzet keresztvéneiből alakult nemzetközi békerevizió egyházi világszövetségnek magyar osztálya szerdán este közgyűlést tartott a budapesti ref. Teológia Akadémián. A közgyűlésen a revizió és leszerelés kérdését tárgyalták. Ravasz László dr. püspök elnök közönlötte a jelenlévőket.

Boér Elek dr. közigazgatási bíró, főtitkár beszélt ezután és jelentette, hogy elhatározták, hogy legközelebb nemzetközi konferenciát hívnak össze, amelyre 100 tagot várnak a jövő évben Budapestre. Ezután kifejtette, hogy már 1919-ben a házi konferencián fellépett a világszövetség a magyar érdekek védelmében. Már akkor rámutatott a szövetség arra, hogy az ezereves magyar határok meghontása egész Európára, sőt az egész világra nézve állandó veszedelem jelent az egyházak szemponciájából. Javaslott, fejezi be beszédét, — mondja ki a világszövetség magyar nemzeti osztálya, hogy Istenben bízva és az emberiség jobb jövőjében reménykedve, feltétlenül szükségesnek tartja és kívánja a békeszerződések revizióját.

Helyesléssel fogadták a főtitkár szavait. Elhatározták, hogy a világszövetség központjához intézett memorandum teljes részletességgel ismerteti a régi Magyarország összes egyházainak a békeszerződések által okozott veszteségeit és mostani szakadatlan megpróbáltatásait. A főtitkár ezután a világszövetségnek a leszerelés kérdésében elfoglalt álláspontját számolta be. „Egyenlő izrok és egyenlő felelősség terhelje egymással szemben valamennyi államot, a biztosíték kérdésében”. Hangoztatja a világszövetségi határozat, majd így folytatja: „minden nemzet semmitse meg a támadó fegyvereket és a nemzetek készséggel vesznek részt az összehittközések megelőzésében és elhárításában”. Az egyházi világszövetség felszólítja a Népszövetséget, illetőleg a leszerelési konferenciát, hogy e két elv elfogadásával építse ki a békének egvedülő biztonságát nyugvó erkölcsi biztosítékok rendszerét. A magyar osztály örömmel teszi tragédiává a világszövetség állásfoglalását.

VIG

**2 HANGOS
SLAGER**

**UDVARI
BÁL**

**STRAUSS
OPERETT**

**2 HANGOS
SLAGER**

**SANGHAI
BOMBÁ
ZÁSA**

KÉMDRÁMA

MA PREMIER

Fejszével összevagdalta felesége fejét egy vámospércsi földműves

A fiatal asszony ellen, aki válni akart az urától, költözködés közben követte el a feldühödött férj a gyilkos merényletet — A sebesültet életveszélyes állapotban szállították be a debreceni klinikára

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Szerdán dél tájban borzalmas gyilkossági kísérlet történt Vámospércs községben. Egy fiatal földműves Szabó Imre.

fejszecsapásokkal leütötte és megakarta gyilkolni fiatal feleségét, aki főle válni akart.

Szabó Imréné született Szabó Margit, aki mindössze huszonekét esztendő, nem régebben ment férjhez, azonban urával az utóbbi időben rossz viszonyban élt, annyira, hogy vissza is költözött szülei lakására. Szerdán délután Szabó Imréné édesapja elküldte leányát volt urához, hogy annak lakásáról hozza el a bútorait, amelyek ott maradtak Szabó lakásán. Leányával együtt küldött mindjárt egy szekert is, hogy arra rakják fel a fiatalasszony holmijait.

A költözés már csaknem be is fejeződött, Szabó Imréné tet akart ülni a szekerre, mikor volt férje hirtelen visszahívta.

Berántotta egy kamarába és felragadv a hatalmas szekercét többször a fejére sújtott.

A szerencsétlen fiatalasszony kiáltásaira berohantak a kívül lévők és Szabó Margitot kimentették a férje kezei közül. Ekkor azonban már az asszony véres fejjel hevert a földön.

A brutális férj fejszecsapásai közül három a fejét találta, egy pedig a vállpercét zúzta össze.

Szabó Imréné azonnal orvoshoz szállították, majd értesítették a debreceni mentőket, akik a súlyos állapotban lévő asszonyt be szállították a debreceni egyetem sebészeti klinikájára. A klinika orvosai megállapították, hogy a fejszecsapások következtében

az asszony a koponyáján több csontrepedést szenvedett,

azonban az ütések agyvelőt nem sértettek. A vállpercét azonban teljesen összezsúrtta egy hatalmas fejsze ütés.

Késő délután megjelent a klinikán Szabó Imréné édesapja is, aki részletesen elmondotta a borzalmas esemény lefolyását.

Este az asszonyon műtétet hajtottak végre, előzőleg azonban Szabó Imréné, aki eszméletre tért, ki is hallgatták. Az asszony azt mondotta, hogy

életét annak köszönheti, hogy a

kamárán, ahova a férje behurcolta, nyitva hagyta az ajtót s így a segítségre érkezők nem késtek el,

mert különben okvetlenül meggyilkolta volna a feldühödött férj.

A vámospércsi csendőrség Szabó Imrét természetesen azonnal őrizetbe vette. Kihallgatása eredményéről még nem érkezett jelentés Debrecenbe.

A Ker. Nemzeti Liga panaszára felülvizsgáltatta a polgármester a szellemi szükségmunkások kataszterét

Két új szellemi szükségmunkást vesz fel a város

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga — mint annak idején megírtuk — panasszal élt a polgármesterhez a szellemi szükségmunkások alkalmazása miatt, mert azok között olyanok is lettek alkalmazva, akik egyrészt az arra rászorulóknak elől vették el a kegyelmet, másrészt pedig olyan okok is forogtak fent, melyek kizárják azt, hogy valaki városi alkalmazott lehessen.

A Nemzeti Liga beadványa mellé — melyben kifogásolta a kiválasztással megbízott bizottság munkáját is — csatolta a 100 beírt szellemi szükségmunkás közül annak a 36-nak a nevét, akiknek alkalmazása ellen kifogást emel a fent említett okok miatt, hangsúlyozva azt, hogy ha szellemi szükségmunkáról van szó akkor azt szellemi munkanélkülek részére juttassák, kik érettségivel, főiskolai végzettséggel és diplomával rendelkeznek, nem pedig olyanoknak, kik minden egyébben, csak nem szellemi végzettséggel rendelkeznek.

A polgármester orvoslást ígért s később a polgármesteri intézkedés eredményeképpen kint, hogy a Nemzeti Liga által kifogásolt 36 eset közül 32 megegyezik a város által eszközölt környezettanulmány, négy eset pedig súlyosabb adatokat állít, mint a városi környezettanulmány. Ezekre a helyekre egy vegyes bizottság szállt ki, amely megállapította a Nemzeti Liga által kifogásoltak valódiságát.

Tegnap érkezett meg a döntés a polgármestertől, melynek értelmében a fenti négy kinevezett egyén közül kettőt 1933 január elsejével elbocsát, két alkalmazottnak pedig eddig 70 pen-

gós fizetését 50 pengőre szállítja le. A határozat értelmében az így megüresedő két szellemi szükségmunkás hely betöltéséről a polgármester külön fog intézkedni, mellet — reméljük — a Liga Ifjúsági Alosztályában rendelkezésre álló, illetőleg azok közül a Liga által környezettanulmányozott s a polgármesterhez már benyújtott tényleg nyomorban lévő érettségizett főiskolás és diplomások kataszteréből fog betölteni.

A Liga által kifogásolt több 32 esetre vonatkozólag a határozat választ és intézkedést nem közöl.

Racionalizálási konferencia a belügyminiszternél

Budapest, január 4.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszternél ma egy óra után fontos tárcaközi konferencia kezdődött. Puky Endre külügyminiszter, Fabinyi Tiharrér kereskedelmi miniszter és Imrédy Béla pénzügyminiszter vett részt a konferencián. A belügyminiszter mint a racionalizálási bizottság elnöke letárgyalta minisztertársaival azokat a legfontosabb javaslatokat és rendelkezéseket, amelyeket az új költségvetés összeállításával kapcsolatban a kormány már most meg akar tenni. Annál süreosebb ezeknek a kérdéseknek a rendezése, mert Imrédy pénzügyminiszter a hét végén Genfbe utazik és már az új költségvetés összeállítására vonatkozóan tiszta képet akar a Népszövetség pénzügyi bizottságának tagjai elé tárni.

Késsel akart szerelmet zsarolni egy vakmerő támadó a Dózsa-utcán

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Elmúlt napon délután két órakor Tóth Antal Dózsa-utca 27. szám alatti házában udvarára beállított egy 35 év körüli zömök fiatalember. Tóth Antal felesége egyedül volt odahaza s megrémült a zúzott kinézésű embertől.

Az asszony felszólítására a férfi azt mondta, hogy Heller Antalnéért keresi, akinek ebben a házban kell laknia. Mikor Tóthné kijelentette, hogy rossz helyen jár, mert itt nem lakik a kért nőt, a férfi azt mondta:

— Nézze én már megtaláltam azt a nőt, akit keresek!

Ezután a legbrutálisabb módon erőszakoskodni kezdett Tóth Antallal, aki előbb a kutyát próbálta támadójára ráuszítani, majd mikor ez nem sikerült, sikoltozni kezdett. Mire a férfi kést rá-tolt és azzal fenyegette meg Tóthnéét. A fiatalasszonynak sikerült végre kiszabadulni az utcára, ahol két fiatalembert talált, akik azonnal segítségére siettek és elkergették a támadót. Mivel rendőr nem volt a közelben, a férfi könnyvizesrel eltünt, a megtámadott nő férje azonban megretette ellene a feljelentést. Kézerkérésére már folyik a nyomozás.

Kisenevben elfogták a cseka odesszai főnökét A lefoglalt iratokból kiderült hogy több oláh intézmény ellen merényléteket kellett volna elkövetnie

Kisenev, január 4.
Tegnap elfogták Kisenevben az orosz szovjet-kémiroda főnökét, Grigore Goaceffet ki már több napja tartózkodik Kisenevben, ahol a szovjet részére fontos megbízásokat kellett volna végrehajtania. Az oláh hatóságok már régebben tudták Goaceff oláh területen való tartózkodásáról, csupán a kedvező pillanatot várták a letartóztatásra. A szoviet főnök Ivanciuk nevű volt adófőnök barátjának házában rejtőzött el. Tegnap a szoviet emberei körülvették az adófőnök házat és felszólították Goaceffet, hogy adja meg magát, mert ügyességi felhatalmazásuk van a házkutatásra.

A főnök azonban füstbombákat

dobott ki a ház ablakán és az volt a terve, hogy a sűrű füst leple alatt elmenekül. Amikor látta hogy a szovietek emberei még sűrűbbre fogják a ház körüli gyűrt, kézigránát dobott közéjük, azonban a szovietek emberei még mindig sikerült elfogni Goaceffet. Elvezetése után megmozdították és számos fontos iratot találtak nála. Megegyeztetették hogy több oláh intézmény ellen kellett volna merényléteket elkövetnie. A házkutatás során számos vörös zászlót találtak a lakásban.

A vizsgálat írvik és természetesen letartóztatták Ivanciuk adófőnököt is, aki Goaceffet a házában elrejtette.

Az új képviselőtestület betöltötte a hajduböszörményi városi takarékpénztár pénztárnoki állását

Hajduböszörmény polgármestere dr. Szálkay Antal az alispán megbízásából az 1933. év első hónapjának 4-ik napjára a városháza nagytermében tartandó rendes képviselőtestületi közgyűlést hívott össze.

A közgyűlésen az összes képviselők megjelentek, számszerűen 34-en. Legelőször is dr. Nábráczky Béla vármegyei főjegyző, a közgyűlés elnöke és a múlt év december 11. napján megtartott városi képviselőválasztás választási elnöke beszámolt az eredményről, amit a Debreceni Ujság—Hajdúföld akkor már pontosan és részletesen ismertett. Utána a közben elhalálozott Biró Imre képviselőtestületi tagról emlékeztek meg s némi vita után eldöntötték, hogy a póttag behívása hogyan történik hát helyesen. Ezekután az elnök megalakultnak jelentette ki az új képviselőtestületet, melynek tagjai szívesen üdvözölték és a városi közgyűlést berekesztette.

De ugyanekkor megnyitotta a hajduböszörményi megyei városi takarékpénztárnak ugyancsak erre az időre meghirdetett rendkívüli közgyűlését, melynek a városi takarékpénztár közgyűlésének a megalakítása után egyetlen tárgya a nyüzdiázás folytán megüresedett városi takarékpénztári pénztárnoki állás választás utáni betöltése.

Az alispánhelyettes a jelölő bizottság vezetőjé: dr. Ujvárossy Lajos és Szálkay Antal dr. képviselő tagokat nevezte ki. A két vá-

lasztmányi tagságot szavazás döntötte el s dr. Uzonvi György és Kelemen Győző dr. képviselő tagok lettek megválasztva nagy többséggel.

A takarékpénztár pénztárnoki állására 11-en pályáztak. Ezek közül három: vitéz Gellén János, Oláh Márton és Szabó József pályázatuktól visszalétek, egy pályázatot nem fogadtak el, mert a pályázó elmulasztotta igazolni választmányi igazgatójának, Összesen hét pályázó jutott tehát

A szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Csorba Antal bizalmi férfiak pedig: Fazekas Béla, Kapusi Imre, S. Varga Imre, Balogh Gábor, Kékylajos és K. Szabó János lettek. Le-szavazott összesen 84 képviselőtestületi tag. Eredmény: Sóvágó Imre 31, Karap Ferenc 29, Imre Sándor 12, Fazekas Lajos 10, Fegyveres Sándor 6, Szűcs Lajos 4, vitéz Boriv Endre 1 voksot nyertek. Szabó József is kapott még egy voksot, de ő visszalépett.

A választási elnök a két legtöbbet kapott közötti niabb fordulót rendelt el. Most már csak kettő fut: Karap Ferenc és Sóvágó Imre. A második fordulóban 82 képviselő szavazott le s az eredmény: Karap Ferenc 34, Sóvágó Imre 48, Sóvágó tehát 14 szavazati többséggel városi pénztárnokká lett választva. Dr. Nábráczky Béla a megválasztottól kívéve a hivatali esküt, bezárja a rendkívüli gyűlést.

Külföldi kokszt, Gabányi cég
kokszt-brikett, mindentéle elsőrendű hazai szén és tüzfűz legolcsóbb árban:
Debrecen legrégebbi szénüzemén kapható.
Cégtulajdonos: LANG MIKLÓS, CSAPÓ-U. 28. Telefon: 24—49.

A nyolcvan éves Kohn Jeremiás sikasztási bűnpere a lefoglalt és eladott tehén miatt

A vádlott azzal védekezett, hogy a foglalkozást siket és vak volt s nem tudott semmiről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Kohn Jeremiás nyolcvan éves debreceni gazdálkodó csalás bűntettével vádolta a királyi ügyészség. Kohn valamikor vagyonos ember volt, de különböző okok miatt egyszerre csak tönkrement. Az egész vagyontól nem maradt más, mint hat tehén, de ezzel szemben Kohnnak még egyéb tartozása is volt a kinekstárnak. Magántartozás felelő lefoglalták őt tehénét, a hatodikot pedig adótartozás miatt kilegnyelvték az őt tehénét és azokat átadta özvegy Steiner Jakabnénak, hogy törlessze a fia ezerötszáz pengős tartozását. A hatodik tehénét is eladta, ami adótartozásban volt lefoglalva és az érte kapott nyolcvan pengőt befizette az adóhivatalnál. A dolgot azonban hamarosan kiderült és Kohn Jeremiás ellen megindult a bünyvadi eljárás család bűntette címén.

Az ügyet a múlt nap tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Tóth János egyesbíró. A tárgyaláson megállapítást nyert, hogy az átadott őt tehén valóban megillette özvegy Steinernét, aki azokat meg is kapta, a fiatal Kohn tartozása felelő törlesztésképen. A hatodik lefoglalt tehénét azonban nem lett volna szabad a törvény értelmében eladni Kohnnak. A királyi ügyész eljelentette a család vádját és csak végrehajtási sikasztással vádolta Kohn Jeremiást. A vádlott a tárgyaláson azt adta elő, hogy ő teljesen siket és a foglalkozás alkalmával operáltak a szénről is, amelyre nem látott. Sejtelve sem volt arról, hogy az állatok lefoglalták tőle. Erről neki senki sem tett említést. Hivatkozott ügyvédjére dr. Dróth Sándorra, aki ezt bizonyítani is tudja. A törvényszék a tárgyalást elnapolta és elrendelte dr. Dróth Sándor ügyvéd tanácskerti kihallgatását.

Vesztégar-épü'ette a'ak'ják át a Ghyllányi-laktanyát

Debrecen város tisztifőorvosi hivatala előterjesztést tett a polgármesternek, hogy egészségügyi vestégar céljaira jelöljön ki alkalmas épületet. Dr. Lang Sándor egészségügyi főtanácsos, városi tisztifőorvos a Ghyllányi-laktanyát hozta javaslatba, amely épület márfe-

lelő renoválás után alkalmas volna erre a célra.

A szerdai tanács ülésén dr. Vászary István polgármester tárgyalóvá tette a javaslatot és utasítást adott hogy a hivatalos szakemberek szemlét tartsanak az épületben.

Ravaszul végrehajtott lopással akarta magát kárpótolni egy meglopott pocsjai napszámos

Gyufavilágítás mellett lehurta a hortyogó károsult lábáról a vadonatúj eszimat

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A csendőrség egy héttel ezelőtt az apácai tanyán elfogott egy ifjú Halász János nevű fiatalembert, aki gyanús volt a viselkedésével. Kihallgatás alkalmával megállapították, hogy husz éves pocsjai napszámos, aki már két ízben is büntetve volt lopások miatt. Behozták Debrecenbe és itt a királyi ügyészség ismét lónás bűntette miatt emelt ellene vádat. A vád szerint ugyanis Halász János a múlt év december 19-én Berettyószentmártonban volt és munka után nézett, de nem kapott alkalmat. A jelzett nap északán bement Tóth Sándor földműves istállóba és le akart feküdni. Egy szál gyufát meggyújtott és ennek fényében észrevette hogy az istállóban alszik egy férfi, akinek a lábán vadonatúj eszima van. A férfi erősen hortyogott, rendkívül mélyen aludt s még arra sem ébredt fel, amikor Halász lehúzta a lábáról a eszimat, majd a kabátot. Azután magához vett egy ütött-kopott sajkát, amit később el is dobott.

Ezután felhúzta a saját lábára a eszimat, magára vette a kabátot és szép csendesen is elment, kivánva

Tóth Sándornak, eltávozott. Tóth csak reggel vette észre a lopást és azonnal jelentést tett az esetről a csendőrségnek. Megindult a széleskörű nyomozás a fufangos tolvaj kézrekerítésére. Eleinte nyomát sem találták, azonban a csendőrök napi megfigyeltet nyomozása után az egyik tanyán megtalálták a tettest Halász János szerelvényében. Halász a csendőrök előtt eleinte tagadott, később azonban beismerte a lopást és mindent részletesen elmondott. Kihallgatása után bekísérték a debreceni királyi ügyészségi fogházba és az ügy tegnap délelőtt került a gyorsított eljárás alá tartozó tárgyalásra, amikor is dr. Fülöp Károly egyesbíró tárgyalta a bűnt. A tárgyaláson ifjú Halász János teljes beismerésben volt. Védekezésül azt hozta fel, hogy a lopást megelőzően néhány nappal ő is hasonlóképpen járt. Neki is elloptak egy pár csizmáját és a csizra helyett egy ütött-kopott lábbelit hagytak a tolvajok. Ezt cserélte el Tóth Sándor új csizmájával. A törvényszék a beismerő vallomás után ifjú Halász Jánost két hónapra fogszámbüntetésre ítélte, amiben a vádlott megnyugodott.

A református presbitérium a lelkész választás kiírása mellett foglalt állást

A presbiterek nagy csoportja dr. Soós Béla meghívását kívánta

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A debreceni református egyház presbitériuma szerdán délután ülést tartott, amelyen a Papp Imre megválasztásának megsemmisítése folytán megüresedett lelkészi állás betöltésével foglalkozott. A presbitérium ülést bizalmas értekezlet előzte meg, amelyen teljes számban részt vettek az összes presbiterek, azonban a tanácskozásnak ez a része teljesen zárt volt.

A presbitérium ülése

A bizalmas értekezlet befejeztével Uray Sándor lelkészelnök nyitotta meg a presbitérium ülést, amelyet szép imával vezetett be.

Ezután dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző bemutatta azokat az okmányokat, amelyek az esperesi hivatalból érkeztek. Az esperes arról értesítette a presbitériumot, hogy az egyházkerületi bíróság Papp Imre lelkészre történt megválasztását megsemmisítette és akár meghívás, akár szavazás után való új választást rendelt el, azzal, hogy a pályázatból senkit sem zár ki.

Választás vagy meghívás?

Bejelentette a főjegyző, hogy Harsányi Gusztáv presbiter több társával együtt beadványt nyújtott be, amelyben az állás meghívás után való betöltését kívánja. Urvanekkor a nyilastelepi, csapókerületi, homokkerületi egyházrészek több tanácsosa szintén beadványban kérte, hogy az állás meghívás után töltsék be és a lelkészi állásra Papp Imrét hívják meg. A Csapó-utcai egyház rész tanácsosai pedig Danesházy Sándor meghívását kérték.

Vitéz Bessenyei Lajos igazgató javasolta Soós Béla meghívását

A javaslatához elsőnek vitéz dr. Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató szöveget hozott. Kijelentette, hogy ő lesz az egy presbiter, aki megteszi a javaslatot és indítványozza, hogy az állás meghívás után töltsék be és hívják meg dr. Soós Béla tanárt, akinek kiváló egyénisége alkalmas arra, hogy a híveket egységbe forrassza. A limine utasítja azt az álláspontot, hogy a presbitériumnak nem lenne joga meghívni a lelkészt. Az előkészítő bizottság azzal indokolta a javaslatát, hogy a meghívást azért nem indítványozza, mert eddig nem alakult ki az egyházközösségben közhangulat egyetlen személyn körül sem. Az egyházközösségben nem is alakulhatott ki ez a hangulat, mert hiszen nem adtak alkalmat a kellő előkészítésre. Míg ez az előkészítés meg nem történt, nem lehet neki menni a választásnak. Szerinte különben is hiu reménykedés az, hogy ez a választás olyan tiszta lesz, mint azt a határozati javaslat óhajtja. A hangulat olyan, hogy a választási visszaélések meg fognak ismétlődni, mert a közviszonyok meg vannak romolva. Javasolta tehát, hogy dr. Soós Béla meghívására tartsák meg a szavazást.

Vita a javaslat körül

Adv Lajos főigazgató kijelentette, hogy nem fogadja el az előkészítő bizottság javaslatát. A mérrendelésre álló három napon ki kell használni, hogy a presbitérium

A határozati javaslat ezután megállapítja, hogy az állás meghívás után való betöltését csak a határozat jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül lehet kérni. Ha az ítélet kihirdetésekor jogerőre emelkedett, akkor ez a terminus lejárt, viszont ha a kézbesítéstől számítják a jogerőre emelkedést, — amennyiben a kézbesítés december 30-án történt. — a meghívást még mindig lehet kérni. A presbitériumnak ellenére nem tesz javaslatot a meghívás után való állásbetöltésre, hanem kimondja, hogy az állás pályázat után töltsék be, s felkéri az esperest, hogy a pályázatot írja ki.

„Nemes és tiszta választás legyen!”

Az egyház érdekében azonban felhívást intéz a hívekhez, hogy ez a választás nemes és tiszta legyen a hívek és presbiterek törekedniük arra, hogy ne történjenek botrányok, és gyűlöletstíztás. Legyen olyan választás, hogy a kisebbségben maradtak is meghajolhassanak a többség akarata előtt.

A javaslat szerint kifejezi a presbitérium azt a kívánságát, hogy a jövőben egyedül a meghívás után való lelkészválasztást tartja kívánatosnak.

A főjegyző ezután ismertette a törvényt, amely szerint ha csak egy presbiter is a meghívás mellett tesz indítványt és a meghívandó nevét meg is jelöli, akkor el kell rendelni a titkos szavazást. A meghívás kimondásához azonban a presbitérium abszolút többségre, vagyis 62 szavazat szükséges.

többségében kialakulhasson egy személyn körül a többség és így lehetségessé váljon a választás. Javasolta ezért, hogy az egyház vezetősége a nyolc nap letelte előtt, tehát még néptelen hívon össze üljön a presbitérium ülést.

Juhász Nagy Sándor ehhez a javaslatához hozzájárult.

Balogh István Molnár Zoltán meghívását ajánlotta. dr. Benkő Géza nagyvadású beszédében dr. Soós Béla mellett nyilatkozott. Ormós Lajos azt hangsúlyozta, hogy a presbitérium híába foglal állást itt akár melyik jelölt mellett, tíz választónak mindenkor joga van szavazást kérni és akkor mégis csak választást kell tartani. Petermann Ferenc Papp Imre meghívását ajánlotta.

Harsányi Gusztáv arra mutatott rá, hogy rövidesen betöltésre kerül Dörszeghy Mihály állása is. Papp Imre ügyét sokan nártfogolják ugyan, azonban az ő választásával kapcsolatos kellemtelenségek még nagyon frissek. Így jobb lenne ha Papp Imrét a később betöltendő állásra hívják meg.

A választás kiírását kéri

A presbitérium ezután szótöbbséggel elutasította halasztó indítványát, mire vitéz dr. Bessenyei Lajos javaslata fölött kezdődött meg a titkos szavazás. Ennek során dr. Soós Béla 69 szavazatból 35 igen szavazatot kapott, míg 32-en nemmel szavaztak. Két cédula üres volt. A többi indítványtevők erre visz-

szavonták indítványukat, viszont dr. Kesserű Lajos kijelentette, hogy nem lehet félton megállni. Azoknak, akik a meghívás mellett foglaltak állást, ki kell tartani álláspontjuk mellett. Épp ezért átvette Balogh István visszavont indítványát és javasolta, hogy Molnár Zoltán hívassék meg az állásra.

Ujabb szavazás következett, amelynek során Molnár Zoltán 22 igen szavazatot kapott, míg 45 presbiter nemrel szavazott.

Ezek után több felszólaló a választás kiírását sürgette, miután nyilvánvalónak látszott, hogy már nem lehet abszolút többséget összehozni egyetlen jelölt mellett sem. A presbitérium végül is úgy döntött,

Fokról-fokra emelkedik a mélyfürés tisztításánál feltörő víz hőmérséklete

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Mint jelentettük, a debreceni hőforrás ideiglenes elzáródásával kapcsolatos farási munkálatok éjjelnappal folynak s ma már a víz- és gáz feltörésének utja biztosítva van. Szerdán délelőtt dr. Vásáry István polgármester, dr. Miszti Károly tisztifőjegyző és Borsos László főosztályi főtanácsos kimentek a hőforráshoz és ott Faller Gusztáv főmérnök részletesen referált nekik az eddigi eredményről.

A város vezetői nagy meglepéssel állapították meg, hogy a feltörő víz hőmérséklete fokról-fokra emelkedik s délben már túlhaladta az 50 Celsius fokot. Míg tegnapelőtt a gáz által felnyomott víz még nem érte el a föld felszínét, tegnap a csöben már 50 centiméternyire a föld felett állott. Remélhető, hogy pár napon belül teljesen rendbehozzák az aknát s a debreceni hőforrás vizét ismét a régi hőfokon és mennyiségben for előtörni a föld mélyéből.

Százhatvanezer pengő hiányzik még a városi inségmunka-akció lebonyolításához

Debrecen városnak vagy újabb kölcsönről kell gondoskodnia, vagy a tervezett munkanapok számát szállítják le

Dr. Vásáry István polgármester a városi tanács tagjaival szerdán délelőtt értekezletet tartott, amelyen a folyó ügyekről referáltak. Megvitatás alá került az inségmunka-akció további sorsa, amennyiben a munka lebonyolításához szükséges pénzösszeg egy része nem áll rendelkezésre.

A polgármester részletesen tájékoztatta a tanács tagjait az akció jelenlegi állásáról. Mint ismeretes, az idei terv elkészítésénél a múlt esztendőit vették alapul. Eszerint 1525 olyan munkanélkülről kellett gondoskodni, akiknek csak egy családtagjuk van, 1282-ről, akiknek 2—3, 692-ről, akiknek 4 és 195-ről, akiknek 6—7 családtagjuk van. A munkanélküli katasztert 50 inséges nyelő —kilenc és 5 kilenél több családtaggal bíró inséges zárta be. Összesen tehát kétezerháromszáz munkanap vált szükségessé 81 hónapra keresztül. Ezzel szemben csak 102.000 munkanapra van fedezet. Hiányzik 160—170 ezer pengő, hogy az inségmunkát a még hátralévő négy hónapra keresztül zavartalanul lebonyolíthassák. Ami a fedezetet illeti, az inségadóból befolyó összeg 330.000 van előirányozva, míg a kormány

90.000 pengőt ígért. Ez utóbbiból eddig 40.000 pengő meg is érkezett. Ha mind a két bevételi forrásból teljes egészében bejönne a 330.000 illetve 90.000 pengő, még akkor is hiányoznának több, mint három hét munkáltatás fedezete, a harkózi otthon, népkonvha költségeinek, a ruhahasználatok és a szellemi szükségmunkára előirányozott összegek levonása után.

Itt tehát — mondotta a polgármester — két esetről van szó: vagy a hiányzó összeget kell valamely uton-módon pótolni, vagy pedig a munkanapok számát leszűkíteni kénytelenek leszünk.

Borsos László műszaki tanácsos és dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnok a munkanapok leszállítását javasolták. A kulturatanácsnok arra is rámutatott, hogy a Hatósági Munkaközvetítő Hivatal jelentése szerint az egyes csoportok keretén belül már is tullepték az előirányozott összeget.

Dr. Vásáry István polgármester ezután úgy döntött, hogy a szakreferensek meghallgatásával ma, csütörtökön délelőtt fél 11 órakor értekezletet tart, mely után döntésre kerül az inségmunka-akció ügye.

hogyan a választás kiírását fogja kérni az esperesi hivataltól.

A lelkészjavadalmak

Tárgyalták végül a megválasztandó lelkész javadalmainak ügyét. Erre vonatkozólag Tóth István presbiter indítványt terjesztett be, hogy a megválasztandó lelkésztől vonják meg a 11 hold illetményföldet és 34 köbréter tüzifaiartandóságot. A gazdasági bizottság ezt a javaslatot el is fogadta, azonban a presbitérium elutasította azt. Csűrös annyit mondott ki, hogy a jövőben a presbitérium jelöli ki, hogy a megválasztandó lelkész melyik egyházrészben köteles lakni.

Az ülés Uray Sándor lelkész elnök szép imáival ért véget.

NOLDI ÉS FINZI
minden este 10 órától a
BIKA FEHÉR SZALONBAN.

Hírek

1933. január 5. (Csütörtök.)

Prof.: Simon. — Kath.: Telesztor.

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelentésként január 4-én:

Középeurópa időjárás átalakulás előtt áll. Nyugaton Közép-meteor-szagban és délen az Adrián alakult ki ma reggelre egy erős csapadékfront s ezzel, a Középeurópában immár három hete tartó ködös, borult, szélesedő időjárás végét fog érni. Ma reggel Hannoverben plusz 8, Magdeburgban 6 fok meletet mértek. A Dalmát tengerparton kiadós esőzés van.

A Tiszántul északi részén még változatlan az idő, ködös és majdnem állandóan borult, a hőmérséklet alig változik, kedden a déli órákban 3 fokkal a fagypontra felé emelkedett és szerdán reggel sem súlyosabb a fagypontra alá.

Prognózis: Borult idő várható, esővel és további hőemelkedéssel és a légáramlás megélénkülésével.

Szekely vér

Erdőt, mezőt össze-vissza jár. Nem lel helyét sehol a földön. — itt. Leleke vágyik. Szeme csillog. Pezsdül a vére. Már haza akar menni. Rohamra is készül, ha említik a szekely hegyek dőlő bérceit.

Szekelyföldnek drága szülőit. Nagyok vagytok már a kicsinyekben is. Mi még csak vagyunk. De ti otthon. A szűkebb hazában. Havasok tövében. Nyíló muskátli közt hullatjátok a magyar gond, fájdalom, keserűség, bánat legforróbb, égető könnyeit.

Tudom. Mi is ösmerjük a gondot. Beköltözött régen. Itt is minden kicsi házba. Minden kis tanyába. Az emberi élet s minden kicsi hajlék, minden kis zugába.

De ott. Únátok! Tanyát-utótt. Tornból. Kinoz agyatrázó módon. Végpusztulást ordít minden kis szobának mindenik sarkában.

A fájdalom nem hagy el ott senkit. Születéstől kezdve már veletek honol. Kicsi, zsenge gyermek. Férfi, asszony, öreg... Látja, tudja, érzi.

Korbács. Utás. Verés. Rabszolgaság ottan a kor nyavalyája.

Keserűség omlik minden nap reátok. Tornyosul a sóhaj.

Számúzott az öröm. Bóttal ütött. — verejéktől duzzadt még a gyermek arca is.

Sivár. Sorvad. Ugy pusztul az élet. Elűnt minden mosoly.

A bánat meg gyászol. Ugy belétek markol. A lelket tépi szét. Halált zúdít rátok. A sirt is megássá.

Oh meddig bírjátok? Meddig lesz ott élet? Lesz-e fittmadás? Vagy jön a sötétség. Utána a végzet. Az örök enyészet.

Nem! Nézzétek a bérce. Havasok ormára. Felt Fel a magas ég... Ott van a ki látja. Fent. Az Istenségrel!

Ó kőt össze minket. Gondot visel reánk. Fájdalmakat enyhít, gyógyítgat és szüntet. Ettől mulik el a keserűség. Bánat.

Itt a rónaságon. A téli időnek fagyasztó szakában orgona virágzott. S a dermedt hűdég sem hosszú életű. Megbénul, ha jön a tavasz lehelle. Napsugár olvastja fel a fagyos kérget. Utána rügyek, virágok fakadnak mindenütt.

Lopással vádolta magát egy debreceni gyármunkás, csak hogy ne kelljen beismerni a tiltott szerencsejátékot

„A Killer-cég keféjét sem én loptam el, én csak eladtam”
Egyházi fogházra ítélte a törvényszék

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Záródi Ferenc huszonegy éves állás nélküli gyármunkás kétrendbeli lopás büntetéssel vádolva került tegnap a törvényszék dr. Fülöp Károly egyesbíró elé, a gyorsított eljárás alapján. Záródi a vádirat szerint a múlt év szeptemberében a Killer-cégtől ellopott egy keféjét és azt eladta egy asszonynak. Ezt megelőzően, amikor a Petőfi-téren holvongott egy éjszaka, meglátott egy részeg embert, aki a földön aludt. Odament hozzá és kilopta a zsebéből a patkónalaku pénztárcáját, amelyben kilencvenhat pengő volt. Ezután eltűnt Debrecenből. A feljelentések alapján körözölevelet adtak ki ellene és Budapesten a rendőrség letartóztatta. Visszakísérték Debrecenbe és az ügyészség fogházába került.

A tegnapi tárgyaláson Záródi Ferenc azt adta elő, hogy ő a keféjét nem lopta, hanem egy Vincze József nevű ismerősétől kapta azzal a megbízatással, hogy adja el. El is adta egy asszonynak a Piac-utcán. Erre a vallomására Fülöp törvényszéki bíró megjegyezte, hogy tudja-e ezt bizonyítani

Szenvedésünk gyötrelmének ez ad reményeséget. Nem hal ki az élet.

Jön egy jobb sor. Jónni fog a nap verőfénye. Kikelet Erdély-földön. A nagy tavasz nálunk.

Találkozik és összenéz minden ember lénye: a Szabadság!
Ez! Ez hoz mindet össze!

homoródszentpáli
Szentpályi Gavallér Lajos.

— A Ker. Nemzeti Liga Ifjúsági Alosztálya választmányi ülését f. hó 5-én, csütörtökön délután 6 órakor tartja a Liga székházában, melyre választmányi tagjait ezután is meghívja az Elnökség.

— Az Ügyvédjelölték Szövetsége ma este 9 órakor tartja összejövetelét az Angol Királynő éttermében. Elnökség.

— A város ezérbíró pengőt utalt ki az iskolán kívüli népművelési bizottságnak. Debrecen város iskolán kívüli népművelési bizottsága kérelmezte a város vezetésétől, hogy a költségvetésben részére előirányzott összegből 3000 pengőt utalványozzon ki. A polgármester a szerdai értekezleten úgy döntött, hogy a súlyos viszonyokra való tekintettel egyelőre csak 1500 pengőt bocsájtja a bizottság rendelkezésére.

— A csapókerthi evyházrész nyülekezeti Otthonának felavatója. A csapókerthi evyházrész új evyházrészét Otthonát ünnepélyes keretek között vasárnap délután 4 órakor avatja fel. Az alkalom fontosságára jellemző, hogy az evyházrész vezetősége ünnepi szónokul dr. Juhász Nagy Sándort kérte fel. Az ünnepély műsora a következő: 1. Kéznevelés, 2. Bibliát olvas és imádkozik: Halász András, az evyházrész vezetőlékese, 3. Megnyitó beszédet mond: dr. Szabó Ferenc, az evyházrész gondnoka, 4. Szavak: Szilágyi Juliska leánykori tag, 5. Karének: előadja a leánykori vezeskar, 6. Ünnepi előadást tart: dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző és evyházkerületi tanácsbíró, 7. Karének: előadja a leánykori vezeskar, 8. Szavak: Tóth Pircska leánykori tag, 9. Áldást mond és az Otthont felavatja: Halász András vezetőlékese, 10. Közénekel. A belépés teljesen ingyenes, mindenkit szívesen látnak.

valakivel, mire Záródi felhuzta a vállát és így válaszolt:

— En nem bánom, ha nem is hiszi el a bírór, de nem ismerem be a lopást. Azt elismárem, hogy tudtam a kefe lopott eredetéről.

A pénztárcá-lopással kapcsolatban teljes tagadásban volt. Korábbi beismerő vallomásával ellentétben azt állította, hogy a kilencvenhat pengőt a „hol a pros—itt a piros” nevű lemezjátékon nyerte különböző helyeken, de azért nem vallotta be ezt a csendőrségen és a rendőrségen, mert attól tartott, hogy jobban pórul jár. Így inkább a lopást vállalta magára. Ezt a védekezését a tárgyalás alkalmával senki sem cáfolta meg. Dr. Csáth Kálmán királyi ügyész a bizonyítási eljárás befejezése után egyrendbeli orgazdaság és egyrendbeli lopás büntetésre módosította a vádat s a törvényszék Záródi Ferencet részbeni beismerő vallomása és az egyéb bizonyítékok alapján orgazdaság vétsége miatt ítélte el egyházi fogház-büntetésre, azonban a lopás büntetésnek vádját alól felmentette, mert a vádolt védekezésével szemben semmi konkrét bizonyíték nem merült fel.

x Volt hadifogllok összejövetel tartanak szombaton, f. hó 7-én este 8 órakor a Korona (vitéz Nánássy) vendéglőben.

— Az egyetemi botanikai kert munkálatait nem illesztik az inségakció keretébe. A Tisza István Tudományegyetem tanácsa átvitatott intézet Debrecen város vezetőségéhez, amelyben kéri, hogy a létesítendő egyetemi növénytanai kert földmunkálatait illeszték be az inségakció keretébe. A város arra való hivatkozással, hogy az inségmunkálatok terve már meg van állapítva, a kertem teljesítésétől kénytelen volt elzárkózni.

ÓZDI SZÉN PRIMA SZÉN

ÓZDI SZÉN FOGALOM

ÓZDI SZÉN JÓL MÉRVEGT

ÓZDI SZÉN NYUGALOM

Vegyen ózdi szenet olesón a Népsszövetségi Hitelesítésközvetőnél Szent Anna-u. 10. T.: 31-32, és 32-31. Rendelhető a dohánytözsdekben is.

— Fásítani fogják a Szabó Kálmán utcát. A homokkerti birtokosság kérte Debrecen várostól, hogy a Szabó Kálmán utcát telepítsék be fákkal. A városi kerítészet ezzel kapcsolatban azt javasolta, hogy várják meg a fásítással az utca burkolatozását. Minthogy ennek a terminusa még nincs megállapítva, dr. Vásáry István polgármester úgy döntött, hogy a fásítási munkálatakat még a burkolatozás előtt kezdjek meg.

— Három új lovat kap a tűzoltóság a debreceni tűzoltóság loállományából három lo megrököknt. A polgármester a tegnapi tanács értekezletén úgy határozott, hogy a rokkant lovakat a szakbizottság vasárnap délelőtt szemlélje meg s a rokkant lovak helyett a debreceni lötenyészőktől három új lovat vásároljon a város.

x Alkalmi olesóságok vérett látogassa meg Bíró Árpád divatárú üzletét Szent Anna 5.

x Könyvtárságok: Hall, a seik fia! bich: Baum, Balászet, Neumann; Lázadók Gérey: A föld lelke. Kaplatók Antalív József könyvkereskedésében.

x Áldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által renhas gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat képviselője a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Templomegyesület tea-estje. A Kálviniák Templomegyesülete ma, január ötödikén, délután öt órakor a Kollégium internátusában tartja második tea-estjét, amelyen dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi rector magnificus „A modern nő” címen fog előadást tartani.

— Ékszerészek, órák, aranyművesek figyelmébe. A debreceni Ipartestület ékszerész, órák, aranyműves szakosztálya január 5-én, csütörtökön este hat órakor az Ipartestület helyiségében szakosztályi ülést tart. Tárgy: A fő-fémjelzőbizottság döntésének kikérese és adóközösség. Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel, minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége.

— A debreceni Ipartestületbe tartozó ács- és kőművesiparosok szakosztálya január 6-án, pénteken délután 3 órakor az Ipartestület helyiségében mindkét szakmát érintő rendkívül fontos ügyekben ülést tart, amely ülésre mindkét szakosztály tagjait ezután hívja meg és kéri feltétlen és pontos megjelenésüket az elnökség.

— Ügyvédi hír. Dr. Böszörmény Béla ügyvédi irodáját Ferenc József ut. 73. szám alá helyezte át. Új telefon: 13-97.

— Tolvajlások Debrecenben. Tóth Imre, Bethlen-utca 29. szám alatti vendéglős bejelentette a rendőrségen, hogy a kabátját a szobájából ellopák. — A vágóhídi „Kati” vendéglő előtt Szendrei István gazdálkodó lováról valaki ellopott egy pekrőcöt és elvitte Szendrei bor telekájához s. — Kovács Gyula rendőrségi irodáristtő a Sinau Miklós-utca 6. szám alól tvitokkát loptak. — Fried Antal Battyányi-utca 10. szám alatti lakostól a nagyállomáson az aktatáskáját vitték el. — Vitéz Szentm. klassy János, a DTE háznagya bejelentette, hogy a DTE sporttelep kerítésőzlopár 50 méter szélességben felásták és elvitték.

— Tekenet loptak Hajdusámsouban. Vitányi Lajos gazdálkodó feljelentést tett a rapdorségen, hogy Sárosi tanyájáról 18 éves fako sósró, P. J. billyogzal elátott tehenát 100 pengő értékben ellopák. A gyanyu egy Balogh György nevű 45 éves emberre irányul, aki már több alkalommal követett el hasonló büncselekményeket.

ANYAKÖNYVI HIEEK

Házasságok: Ilés Károly—Lőrinczi Eszter; Ungváry József—Deák Erzsébet; Vincze Sándor—Szmelka Lidia; Jankovics József—Lakatos Virág; Árua István—Barna Mária; Örvös Sándor—Bonye Mária; Bodnár Károly—Balogh Julia; Peió Vince—Szűcs Irén.

Születések: Nagy János böltszóga, fia, János; Papp Mihály tehenész, leány, Erzsébet; Lőrincz György lakatossegéd, fia György; Veres Ferenc fm., fia, Sándor; Krausz Jenő honvéd, leány, Katalin; Jakab Mihály cipészsegéd, fia, Gyula és 1 törvénytelen úszulött.

Határozások: Özv. Banky Józsefné Törös Zsuzsanna bapt. 78 éves Szák u. 13; Nyri Gyula ref. 9 hónapos Bellegröl 300; Dani Imre ref. 78 éves Olajtó 44; Özv. Geiger Simonné Brill Gizella izr. 58 éves Simony ut 8; Szűcs Etelka ref. 21 éves Létai ut 80; Babics János g. kath. 63 éves Teleki u. 62; Dobi Ilona ref. 5 éves Széchenyi u. 11; Özv. Fekete Mihályné Nacsa Róza ref. 71 éves Bibicz u. 6.

Telek-kisajátítás a Horthy-sugárúton

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Debrecen város szerdai tanácsi értekezletén jelentette a referens, hogy a Horthy-sugárút rendezése miatt kisajátítandó Lukács Vilmos-féle telek nem 362, hanem 382 négyszögöl. Így a tulajdonos az eddig megállapított 7000 pengőn felül a husz négyszögöl többletért kvadrátonként 16 pengőt kér. Dr. Vásáry István polgármester a bejelentést tudomásulvette.

Stolp Ödön gazdasági tanár színes vetített képes előadása

Január 6-án, vizkereszt napján, délután öt órai kezdettel Stolp Ödön gazdasági akadémiai tanár előadást tart a Polgári és Gazdákör helyiségében „Érdekes személyek a fasiszta Olaszország mezőgazdasági fejlődéséről” címmel. Az előadó több ízben bentazta és végig tanulmányozta Olaszország mezőgazdaságát s ez alkalommal előadását színes vetített képekkel fogja illusztrálni.

Az érdekesnek ígérkező és tapasztalatokban gazdag előadásra ezúton is felhívja a Debreceni Gazdasági Egyesület az érdeklődő gazdáközönsgét figyelmét, azzal a megígéréssel, hogy az előadásra az érdeklődő családtagok is felhozhatók. A belépés díjtalán.

Egy francia lan cikke a magyar irredentáról

Páris, január 3. Az intranszigeant első oldalát a budapesti Szabadság-terti négy irredentaszobor képe díszítik. Ezek a képek Dubard cikkét vezetik be, aki hűdanesiti utifról szóló beszámolóját „Köbevésett követelések” címmel folytatja. A magyarok — írja — azért őrizték meg a Trianonban szenvedett sebek ellenére is franciábarát érzéseiket, mert várnak tőlünk valamit. Valion eslekedhetünk-e úgy, hogy ne okozzunk nekik csalódást, de ugyanakkor hűek maradjunk más barátainkhoz is ezen mulik ez az egész kérdés. A magyarok azt mondták nekem, hogy nem kívánnak valami lehetetlent semmi olvant, ami nem egveztethető össze szövetségai érdekeivel.

GRAND HOTEL IMPERIAL nagy-zál'oda BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól.
Rendkívül olcsó téli idényárak:
Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerinti étkezéssel, fűtéssel és borralalóval heti P 50.—
1 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 30.—
2 ágyas szoba fűtéssel és borralalóval heti P 45.—
Áttartások is rendkívül mérsékelt árak.

Agyonlötte két fiát és felakasztotta magát egy csődbe került gazdász

Berlin, január 4. Berlin környékén, Wittenauban ma éjjel véres családi dráma játszódott le, amelynek két halálos áldozata van. Ma reggel házának kertjében egy fára akasztva, lőt fejsebbel halva találták Dessin 49 éves gazdászt, akinek tehenészete volt Wittenauban. A ház egyik szobájának ágyában halántékon lött sebbel, holtan feküdt Dessin 20 éves, Werner nevű fia, míg

a 13 éves Herbert súlyos lőt fejsebbel, szüleinek ágyában feküdt. Deissinnét a konyhában találták meg nyitott gázesap mellett. Az asszonyt, akit még meg lehetett menteni az életnek, súlyos gázmérgezéssel kórházba szállították. A nyomozás megállapítása szerint Dessin lötte le fiait. A tehenészet ellen ma kellett volna megnyitni a csődöt és ez keserítette el nyilván a gazdászt.

Színház MOZI

SZÍNHÁZI MŰSOR.

- Január 5., csütörtök délután 3 órakor: **Ezerjő.** (Zónaelőadás.)
- Január 5. csütörtök este 8 órakor: **Mosoly ország.** (C. bérlet.)
- Január 6., péntek délután 3 órakor: **Egy kis senki.** (Zóna előadás.)
- Január 6., péntek este 8 órakor: **Mosoly ország.**
- Január 7., szombat este 8 órakor: **Erdélyi kastély.** (Premier.)
- Január 8., vasárnap délután 3 órakor: **Ezerjő.**
- Január 8., vasárnap este 8 órakor: **Erdélyi kastély.**

Dela Lirinskaja előadása je

Szerdán este a Csokonai színház közönségének több év után ismét alkalma volt gyönyörködni a világhíres dízsnak, Dela Lirinskajának ragyogó művészetében. A kiváló művész ezúttal is a lelki kifejezésnek egész skáláját szólaltatta meg és ezáltal olyan sikerre vitte gazdagon összeválogatott műsorát, amelyet már régóta nem élt át a debreceni közönség. Két szép orosz dal s több német szonnet vezette be az előadást, amelynek fénypontja a „Figurák az albumomból” című szonnet volt. Ennek keretében a sokoldalú művész úgy öszinte szentimentalizmusával, mint kímélő humorával egyaránt kiérdemelte a meg-megünlő tapsviharokat. A gyönyörű műsori s szonnetek, népi dalok hosszú sorát fejezte be. Ráadásul a művész a közönség viharos ovációjától kísérve „Elment a rózsám Amerikába” című gyönyörű dalt adta elő magyar nyelven. Lirinskaja sikerének méltó osztályosa volt Lazarus Walter, aki a zongorakíséretet látta el meglepő stílusérzékkel és hűségese aláfestéssel.

A színházi iroda jelentése:

Ma, csütörtökön délután zóna helyárakkal az „Ezerjő” kerül színre, 3 órai kezdettel, pár jegy még kapható. Csütörtökön és pénteken este utija

fel a színház Lehár legszebb operáját, a „Mosoly országát” Timár Ila és Szórád Ferenc vendégfelléptével. Dacára annak, hogy két ilyen illusztris vendég lép fel a Mosoly ország opera keretében, a helyárak mégis a leszállított olcsó helyárak, szóval semmi néven nevezendő helyáremelés nincs. A nagy érdeklődésre való tekintettel biztosítsa helyet a Mosoly ország előadására.

Pénteken délután zóna helyárakkal, közkívánatra Kardoss Géza és Jaizkó Cia feléptével az „Egy kis senki” kerül színre, e szonnetben utólag. Aki még nem látta ezt a legkedvesebb fehér vígjátékot, az okvetlenül nézze meg, mert a legdrágább földszinti hely 80 fillér.

Szombaton délután zóna helyárakkal, 3 órai kezdettel az oly nagy sikert aratott szíveszteri kabaré kerül megismétlésre. Aki egy délutánt végig akar kacagni, az okvetlenül nézze meg a szombat délutáni zónaelőadásban tartandó szíveszteri kabaré előadását.

Szombaton este Hunyadi Sándornak, a „Fekete szárú cseresznye” szerzőjének legújabb, a legnagyobb sikert aratott színműve, az „Erdélyi kastély” kerül bemutatásra Debrecenben. A darab főszerepét Kardoss Géza játssza, míg mellette Iray Nóra, Halasy Mariska, Apor Klári, Mester Tibor, Thuróczy Gyula, Rajz Ferenc, Kormos Ferenc, Zilahy és Csók jutottak hálás szerepekhez.

A nagy érdeklődésre való tekintettel siessen jegyét megváltani.

VIG-SZÍNHÁZ:
4, fél 7 és 9 órakor
AZ UDVARI BAL Strauss operett. Gretl Theimer Michael Boaner SANGHAI BOMBAZÁS Kémdráma, Gerda Maurus, Theodor Loos.

APOLLÓ NOSZTY FIU ESER!
A TÓTH MARIVAL Ivor Novella, Evelin Holt és Verhees Ernő főszereplésével.
Két... ..

URANY
1. Magyar Híradó.
2. Fox híradás.
3. Varázsszönyeg.
4. Boldog mézes betek.
5. Feleségem a hadnagy ur. Operett 10 felv. Eggert Mária.
Előadások hétköznap: 5, 7 és 9. Vasár- és ünneppnap 3, 5, 7 és 9.
Az első előadás mérsékelt helyárakkal

FŐISKOLA

Az orvoskari „Csaba-Bál”

azt mondotta, hogy Heller Antalnak mint már megirtuk, hagyományos fényes keretek között az idén február 1-én lesz megtartva az Arany Bika dísztermében. A vigalmi bizottság, melynek élén dr. Tóth László tb. vezér, dr. Sand Henrik vezér, Vajna István és Merker László alvezérek állnak, nagy apparátussal dolgozik a siker érdekében. Mint értesülünk, a védnökök felkérése már folyik. A Csaba-bál iránt városzerte már most óriási érdeklődés nyilvánul meg s minden bizonnyal, mint a múltban, úgy ez idén is legjobban sikerült elite bálja lesz Debrecen és Tiszántul keresztény uri társadalmának.

Felhívás a Csaba B. E. Dr. Balassa János Törzs tagjaihoz.

Felhívom a Törzs tagjait, hogy január 6-án, délután 3 órakor az egyesület helyiségében a január 15-én, az Angol Királynő zöld-teremben rendezendő tea-délután ügyében jelenjenek meg. Törzstfő.

A Halványsárta Rózsa Colon össze-jövelei egyelőre elmaradnak.

A Faipari Rt.-nak területhasználati szerződést kell a várossal kötnie

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Debrecen város tanácsi értekezletén dr. Balla Bertalan tanácsnok jelentette, hogy a Faipari Részvénytársaság területhasználati szerződés nélkül használja inarvá-gányát. Javasolta, hogy a részvénytársaság kössön a várossal szerződést és kocsiakományokért fizessen a városnak. A javaslatot a polgármester tudomásulvette.

SPORT

A Ferencváros nagy győzelme Hollandiában

Rotterdam, január 4. A Ferencváros 5:0 (2:0) arányban győzte le a Feeskék csapatát. A csapat játékaival minden tekintetben megnyerte a mérkőzést végig néző közönség tetszését. A Ferencváros csapata nem bírta végig az iramot. A második félidő 20. percében a játékirány alább hávott. Ennek oka részben az utazás okozta fáradtság volt, részben pedig az, hogy a csapat egyrésze influenza-ban szenved. A Ferencváros csapata pénteken este 8 órakor fényezőrók világánál Hágában játszik a holland bajnokoké harmadik helyezettivel, a Zanammal.

HIRDETMENY.

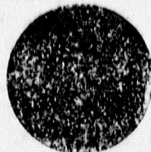
Az ebtartási szabályrendelet 6. §-ára utalással felhívja a városi adóhivatal az eb tulajdonosokat, illetve eb birtokosokat, hogy a tulajdonukban illetve birtokukban levő ebeket január hó 31. napjáig bejelenteni, ebbércájukat kiváltani és az ebadókat befizetni el ne mulasszák.

Figyelmezteti a városi adóhivatal fentnevezettéket arra, hogy a bejelentés és az ebbérca kiváltásának elmulasztása kihágási eljárást, az ebbércbe nem fizetésé pedig végrehajtási eljárást von maga után.

A bejelentést naponként a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal azon kerülete veszi tudomásul, illetve fogadja el, amelyben az eb birtokosa lakik.

Városi adóhivatal

NYOMTATVÁNYT olcsón és izlésesen készít:

lapunk nyomdája
József kir. haza
utca 16. Tel. 2346

RÁDIÓ

Budapesti rádió csütörtöki műsora:

9.15: Szinfonikus zene. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Vízalás. — 12: Déli barangszó, időjárás. — 12.05: Zempléni Müller Józsa és cigányzenekara. — Közben 12.25: Hírek. — 1: Pontos idő, időjárás, vizálás. — 2.45: Hírek, élelmiszer- és piaci árak, árfolyamok. — 4: B. Czeke Vilma meséi. — 4.45: Pontos idő, időjárás, hírek. — 5: Földművelésügyi minisztérium előadása, Horn János: „Gyümölcsösünk be rendezése”. — 5.30: Mándits szaloné szeszzenekara Vaida Károly énekcsapattal. — 7: Angol óra. — 7.25: Opera előadásának ismertetése. — 7.30: Opera: Bánk bán. — I. felv. után Pontos idő, hírek. — Előadás után: Időjárás. — Majd Veres Kálmán cigányzenekara.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén erőteljesen megszilárdult az irányzat.

A határidőüzletben a márciusi buza 24, a májusi buza 25 fillérrel magasabb árfolyamot jegyzett a tegnapi zárlathoz. A rozs márciusra 14 fillérrel drágult. A tengeri májusra 10, júliusra 14 fillérrel emelkedett. A készáru piacon a buza alig 20 vagonos forgalom keretében 20-25 fillérrel drágult. A rozs ára is 15 fillérrel emelkedett. A takarmánypiacon ugyan csak szilárd irányzat mellett a zab 15, tengeri 5, korpa 20, 8-as takarmányliszt 10 fillérrel drágult és csak az árpa irányzata volt lanya, 10 fillér árhanatlanással.

A készáruvásáron buza 20-25, rozs 15, zab 15-20, tengeri 5 fillérrel drágább, tak. árpa 10 fillérrel olcsóbb, korpa 20 fillérrel drágóbb.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése: Tiszai 12.60-12.95, füstjai 12.05-12.20.

Határidőüzlet: Buza: március 13.24-25, május 13.56-57. Rozs: március 7.90-10. Tengeri: május 7.74-76, július 8.15-16.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 12.80-13.25, 78 kg 12.95-13.35, 79 kg 13.10-13.55, 80 kg 13.25-13.75, füstjai 77 kg 12.20-12.35, 78 kg 12.35-12.45, 79 kg 12.55-12.70, 80 kg 12.70-12.80.

Rozs: pesti 5.95-6.05, egyéb rozs 5.95-6.05, tak. árpa 8.80-8.90, felv. sórárpa 10.25-12.50, zab 9.00-9.25, tiszai tengeri 6.25-6.35, egyéb tengeri 6.25-6.35, korpa 6.00-6.10.

Debreceni termény és takarmány piaci árak:

Buza bolettával 12.00-11.50, rozs bolettával 8.00-7.00, árpa 8.00-7.50, zab 7.50-7.00, tengeri szemes 5.50-5.20, lucerna 5.50-5.20-4.50, széna 4.00-3.50, muhar 3.00, lóhere 4.50, alom szalma 2.00-1.50, rozs szalma 2.20, cukorrépa 1.20-1.10, répa takarmány 9.00-8.00, földmag 10.00, napraforgó 8.00.

Nyílttér

NYILATKOZAT

Alulírott f. hó 3-án délután a Hatvan-utcai 1. sz. postahivatal csekk befizetési osztályánál többek jelenlétében az én tévedésemből minden alap és ok nélkül Forrás Zoltán posta ellenőr urat megrágalmaztam. Meggondolatlanságomért nevezett urtól ez uton kérek bocsánatot. Debrecen, 1933. január 4-én

Fábián Erzsébet, könyvelő.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város gazdasági ügyosztálya a belföldforgalomban részére 5-6 éves, betanított, jó mozgásu, kosiba alkalmas, paj, vagy fekete he-rélt lovakat akar beszerezni.

Felhívotnak mindazok, akik ilyen lovat szeretnének eladni, hogy lovakat bemutatás céljából folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt 9 órakor városi istálló udvarába: Degenfeld-tér 5. sz. alá vezessenek elő.

Debrecen, 1933. január hó 4-én.

Gazdasági tanácsnok.

Utcai
kényelmes butorozott
kiválóan fűthető cserép-
kályhás, szíza szoba,
kapualatti feljárattal
kiadó. Lorántffy sz. 612
1819

Kiadó lakás

Négy szoba,
hallos modern lakás, —
központi fűtésű kiadó.
Simonffy utca 7. szám.
1967

Árpád-tér

közelében utcai két szo-
ba, konyha, spészla la-
kás azonnalra is kiadó.
Patai utca tizenhatsz
szám. 667

Kétszobás

lakás fűrdőszobával, —
négy szobás, parkettes
lakás, február kiadó.
Széchenyi utca 23. 2073

Udvari lakás

csak raktárnak, vagy
irodának, műhelynek ki-
adó. Csapó utca 10. 675

Kiadó

két szoba, mellékhelyi-
ségekből álló családi
ház, egyszobás kiadó.
Maróthy György u 9. 668

II. emeleti

5 szobás, komfortos la-
kás május 1-től kiadó.
Értekezhetni Debreceni
Első Takarékpénztárnál.
674

Ajánlat

HÖLGYEK és URAK
FIGYELMÉRE!

Női férfi hajvágás 39
-30 fillér, borotválás
20 fillér, hajvágás gép-
pel borotválásai 50 fillér.
Hajvágás fazonra
borotválással 60 fillér.
Havi bérlet hetenkint
kétszeri borotválással P 2.
Egyetemi hallgatók
uraknak, diákoknak kü-
lön engedmény. Borbély
üzlet: Szent Anna és
Batthyány utca sarok.
2034

Berentei

darabos szőnyeg P 2.70 Ia.
porosz bányaköszeg P
8.10 Ia, vágott tűlgyfa
P 8. — métermázsár-
kény telepen átveve. —
Házhoz szállásért 10
ként 20 filléret számí-
tunk bármily kis mennyi-
ségről is. 50-100 tételek-
ben is házhoz küldünk.
Vágó Rozsó Rt fatelep,
Hid utca 12. Telefon:
21-31 1479

Buzaaljzat

ropcealjzat és köles ke-
veréket bármilyen —
mennyiségben vesznek.
Apaffy utca 20. 656

Tyukszemvágást,
masszírozást elfogadjuk.
Levélihvásra házhoz
megyek. Dobár István,
Félegyházi Tamás utca
3-a. 1993

Römmel-kártya

csomagja 2.50. Brige-
kártya csomagja 2.50,
Szász trafik, Piac 64.

Aprított fa

már 2 P 40 fillérért
kapható, házhoz szállí-
va 12 fillérrel drágább.
Nagyobb vételnél en-
gedmény. Alföldi Fűrér-
készítő vállalat. Ceg-
tulajdonos Ihász Hen-
rik, Pesti u. 2. sz. vil-
lamos megálló, Telefon
31-23. 526

Tüköryvártás,
üregesszolás, foncsiro-
zások, üvegezések Sip-
kovitsnál, Nagyvárad u
15. Telefon 23-56.
1819

Kiadó

azonnalra négyszobás,
május 1-ére ötszobás
első emeleti utcai uri-
lakás, teljes komforttal.
Ferenc József ut 16. AJ
földi palota, 76

Kocsik

ujak és javítottak min-
den alakban. Riesz ko-
csigyar, Debrecen. 1515

Tyukszemvágást

és masszírozást elfoga-
djuk. Levélihvásra ház-
hoz megyek. Kovács Já-
nos. Mészana utca 15.
Tel. 22-15 1980

Kereslet

Német vizsla,
rövid szőrű, barna-tarka
vágott farku, 6 hónapos
kölyök kutyám f. hó 2-
án Széchenyi u 45. sz.
alatti lakasomról elkö-
borolt. Beesületes meg-
találójára illo jutalomba
részesül. Boros Tóby
Tibor. 663

Elvezett

egy felharselyem pincsi
kutya, megtaláló illo
jutalomban részesül —
Vicsinához nénytárnál.

Szövő-mestert

keresek, időszakl fog-
lakozásra, azonnal. —
Cím a hirdetésben. 641

Folytonos

kályhát, kocsit keresek
megvételre. Ispotály u
13.

Birtok bérlet

Diákok
teljes ellátást nyernek,
keresztény urháznál!
Szent Anna 58, kereszt
épület. 3051

Butorok

Iróasztal
masszáz, irodai kiadó. —
Piac utca öt. Hölgyfö-
nészathban. 666

Uj

konyhaberendezések na-
gyon olcsón eladók —
Megtekinthető Rother-
mere u. 4. Csepészirt. 2064

Üzlet, műhely, raktár

Piac utcai
üzlethelyiség 1933 má-
jus 1-re kiadó értekez-
hetni Debreceni Első
Takarékpénztárnál. 224

Kiadó

egy üzlethelyiség, Bá-
dogos u. 2. Alföldi-pa-
lota. 4450

Egy

nagy üzlethelyiség Piac
utca 89 sz., azonnal ki-
adó. 2070

Üzlethelyiség

Rózsa utca 2. Tisza-pa-
letában kiadó értekez-
ni házgodnoknál. Dél-
után 4-5-ig. 567

Üzlethelyiség
volt hentes üzlet kitűnő
helyen kiadó értekezni
Csapó utca 10., az ud-
varban. 675

Kapualatti
elárusító fülke kiadó
Csapó utca 10. 675

Eladó állatok

Fujgalamb.

lutzapazodás és hely-
szűke miatt eladó. —
Apaffy-utca 20 1406 a

Eladó ház

Eladó

megyeháztól két percre
kétszer négyszobás, fűr-
dőszobás ház, szép gyü-
mölcsössel, kerttel, —
nagy udvarral, vételár
17.000 P, ötézerrel át-
vehető. Megbízott Samu
János, Hunyadi utca 24.
673

Szepességi utca

25. sz. ház berendezett
fűszerezéssel eladó —
esetleg bérbeadó érte-
kezni Hatvan utca 49
1212

Maróthy György utca 24

ház, gazdálkodónak —
nagyon alkalmas, olcsón
eladó. Érdeklődhet Nép-
szövetségi Hitelszövet-
kezethél, Szent Anna u.
tiz szám. 634

Nap utca 23.

kitűnő családi ház, aki
egyedül, kényelmesen
akar lakni, azonnal ve-
gye meg. Cseke Érde-
klődhet Népészöv. Hi-
telszövetkezethél, Szent
Anna tiz. 635

Eladó föld

Parcellázott

házhelyek Homokert-
ben és Simonyi utca
Kardos u. 14. 1950 el-
adók. Dr Kovács és
Papp Györgyi irodában
Batthyány 14. 3372

ELADÓ

600 négyszögöl házhely
esetleg 2 részben is.
Rigó-u. 33 sz (Homok-
kert) szőlővel és gyü-
mölcsfákkal beültetve.
F. tekezni Ispotály u.
13.

Eladó ingóság

Irógép

használt, hibátlan, ol-
csón eladó. Huray,
Werböczy u. 2. 603

Mésológép,

fűgöngyártó, gázal-
lár, 2 méteres asztal
eladó. Csapó utca 10.,
az udvarban. 675

Olcsón eladó.

fűszerberendezés, áru,
ruhaszekrény, hornmérő-
pult. Cím kiadóban. 670

Különféle

Eladó

vívófelszerelés, ugyanot;
prima, rövid, kereszt-
hurok zongora kiadó.
Miklós u. 41. 270

Nyomatott a Magyar

Nemzeti Könyv- és
apkiadóvállalat nyom-
dájában.

Felelős kiadó:

dr. PAJOR GYÖZÖ
igazgató.
FRISS SANDOR,
művezető.

APRÓ HIRDETMÉNYEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznapi 50 fillér
Va árna 70 fillér és egyszerre két ruzgell laaban
Debreceni Ujságban és a Debreceni Független
Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára
kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett küldünk.
Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben tel-
világosítást a 21-41 telefonon ad a Kiadóhivatal.

Betöltendő állás nőknek

Mindenes
bajáró leány felvétetik.
agAmbog cukrászda. —
Kossuth u. 673

Rendszerítő

asszonyt vagy leányt,
ki szerény háztartáso-
mat vezetni tudja, az im-
ali beidőre keresek.
Értekezni lehet reggel
7-8. délelőtt félkettő-
félhárom között. Domb
utca 17. 653

Betöltendő állás férfiaknak

Kifutófiú
azonnalra felvétetik. —
Galamb-sütőde lerakat,
Püspöki-palota. 2072

Jómunkás

fodrászsegédet felvesz,
akár felekeresettel —
Szikszay, Wesselényi u.
111. 669

Vilányszerelő

tanulót felvesz. Schütz
József villányszerelő
mester. Piac utca 59.

Fáradhatatlan,

agilis, ügyes szervező,
bizományi berlegakat
vezetésére kerestetik —
Cím a kiadóban. 1959

Állást kereső férfiak

Ujságárus
rikkancsokat keres. Mor-
vay Hirlap-iroda, Hu-
nyady utca 11. 606

Állást kereső nők

Egy

fiatal leány elmenne
bármilyen üzletbe ki-
szolgálni, kezdő fizeté-
sért, vagy idősebb há-
zaspárhoz, hol jó ba-
nasmódban részesülne.
Cím a kiadóban. 664

Butorozott szoba

Balkonos,
elegánsan butorozott
szoba kiadó. Püspöki-
palota, II. kupa, III.
emelet, 12-a. balra. 6047

Csinosan

butorozott utcai szoba
kiadó, Domb utca 17.
485